

УДК 371.315:811.112.2 (045)

DOI: <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2022.2.262687>

Паршикова Олена Олексіївна,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри німецької філології і перекладу,
Київський національний лінгвістичний університет
ORCID ID 0000-0002-9192-9098
eparshykova@ukr.net;

Мельничук Галина Миколаївна,
кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри німецької мови і літератури з методикою викладання,
Криворізький державний педагогічний університет
ORCID ID 0000-0003-2940-8053
melnychuk.gm@gmail.com

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ДИДАКТИЧНИХ РИМОВАНИХ ТЕКСТІВ У НАВЧАННІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У статті розглянуто проблеми професійної підготовки майбутніх учителів до застосування римованих текстів у навчанні німецької мови в новій українській початковій школі. Наведено результати анкетування студентів щодо актуальності зазначеної підготовки, визначено її цілі та завдання в межах курсу за вибором "Комунікативно-ігрові технології раннього навчання іноземної мови" для студентів третього курсу бакалаврату спеціальності "014 Середня освіта". Сформульовано основні фахові компетентності, які необхідні майбутнім учителям для застосування римованих текстів у ранньому навчанні, зокрема професійно орієнтовані методичні та комунікативні вміння: відбирати, адаптувати та методично грамотно застосовувати римовані тексти відповідно до мети навчання; інтенсифікувати навчальну діяльність молодших школярів, забезпечувати мотиваційну, змістову та процесуальну основу іншомовного спілкування учнів на уроках і в позакласній роботі внаслідок використання дидактичних римованих текстів; організувати ефективну німецькомовну взаємодію учнів, моделювати та управляти комунікативно-ігровою діяльністю учнів німецькою мовою в процесі роботи над дидактичним римованим текстом. Висвітлено досвід проведення лекцій і практичних занять вибіркового курсу, продемонстровано особливості формування професійної компетентності майбутніх учителів у застосуванні дидактичних римованих текстів на двох етапах навчання німецької мови учнів початкової школи з урахуванням особливостей розвитку різних видів елементарного іншомовного спілкування молодших школярів, наведено приклади професійно-орієнтованих завдань та рольових ігор для формування зазначених професійних компетентностей.

Ключові слова: дидактичний римований текст, раннє навчання німецької мови, початкова школа, підготовка майбутніх учителів, фахові компетентності, професійно орієнтовані рольові ігри.

Parshikova Olena
Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor of the Department of German Philology and Translation
and Applied Linguistics, Kyiv National Linguistic University,
ORCID ID 0000-0002-9192-9098
eparshykova@ukr.net

Melnychuk Halyna Mykolayivna,
Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of German Language
and Literature with Teaching Methods,
Kryvyi Rih State Pedagogical University
ORCID ID 0000-0003-2940-8053
melnychuk.gm@gmail.com

TRAINING PROSPECTIVE TEACHERS TO APPLY DIDACTIC RHYME TEXTS IN TEACHING GERMAN AT NEW UKRAINIAN PRIMARY SCHOOL

The article considers the problems of professional prospective teachers' training to use rhyming texts in teaching German at new Ukrainian primary schools. The results of the students' questionnaire on the relevance of this training are given, its goals and objectives are determined within the elective course "Communicative and game technologies of early foreign language learning" for the third-year undergraduate students majoring in "Secondary Education". The main professional competencies required for prospective teachers to use rhyming texts in early learning, in particular developing professionally oriented methodological and communicative skills: to select, adapt and methodically competently apply rhyming texts in accordance with the purpose of training; to intensify the educational activities of primary school students, to provide motivational, semantic and procedural basis for foreign language communication of students at the German language lessons and extracurricular activities through the use of didactic rhyming texts; to organize effective German-language

interaction of pupils, to model and monitor pupils' communicative-game activity in German in the process of work on a didactic rhyming text. The experience of conducting lectures and practical classes of the elective course is described, the peculiarities of developing prospective teachers' professional competence in applying didactic rhyming texts at two stages of German language primary school pupils' teaching are demonstrated. Examples of professionally-oriented tasks and role-playing games for the developing prospective teachers' methodological and communicative competencies in applying didactic rhyming texts in the early German language teaching are given.

Key words: didactic rhyming text, early learning of German, primary school, prospective teachers' training, professional competencies, professionally oriented role-playing games.

Постановка проблеми. У навчанні іноземної мови (ІМ) учнів нової української початкової школи, у якій максимально враховуються вікові особливості, потреби та інтереси учнів, зростає частка ігрової, проєктної та дослідницької діяльності (Бібік, 2018). З цієї причини актуальним завданням закладів вищої освіти є підготовка майбутніх учителів до організації такої діяльності, зокрема внаслідок застосування комунікативно-ігрових технологій на уроках та в позакласній роботі. Комунікативно-ігрові технології тлумачимо як сукупність комунікативно-ігрових прийомів, які моделюють у навчальному процесі ситуації іншомовного спілкування на основі типових для дітей видів ігрової діяльності, мотивують іншомовні мовленнєві дії учнів та забезпечують оволодіння ними елементарною іншомовною комунікативною компетентністю з максимальною ефективністю та з мінімальними витратами часу та зусиль учнів (Паршикова, 2021, с. 11). Одним з оптимальних комунікативно-ігрових прийомів раннього навчання ІМ, до якого більшість методистів відносять як навчання ІМ дітей у початковій школі (ПШ), так і в дитячому садку, ми вважаємо застосування дидактичних римованих текстів.

Використання римованих текстів у ранньому навчанні ІМ сприяє легкому та вмотивованому вивченню дітьми мови, оскільки навчання на основі знайомих, звичних видів діяльності, як відомо, значно полегшує процеси засвоєння і переробки знань, а рима, чіткий ритм, мелодія, яскраві ілюстрації стимулюють емоції учнів та прискорюють природні процеси оволодіння ІМ. Римовані тексти, насамперед вірші, пісні, римування та скоромовки, створюють атмосферу позитивних емоцій і підвищують мотивацію вивчення ІМ, сприяють соціалізації та цілісному розвитку учнів, розвивають почуття ритму, музичний і фонематичний слух, налаштовують артикуляційний апарат на нову мову, забезпечують контекстну та "компактну" подачу лексичних одиниць та мовленнєвих зразків, легке й одночасно ефективне запам'ятовування іншомовного матеріалу та можливість його швидкого повторення. Застосування римованих текстів інтенсифікує навчальний процес внаслідок

хорової декламації або проспівування тексту одночасно всіма учнями, сприяє формуванню в молодших школярів елементарної іншомовної комунікативної компетентності (Паршикова, 2015, с. 3, 4).

Проте проведені нами протягом 2019-2022 років опитування та анкетування 200 студентів другого, третього та четвертого курсів Київського національного лінгвістичного університету та Криворізького державного педагогічного університету свідчать про те, що тільки приблизно 30 % учителів регулярно застосовують римовані тексти на уроках та в позакласній діяльності з ІМ. Так, відповідно до результатів анкетування, у 56 із 200 студентів (28 %) під час їхнього навчання в школі римовані тексти застосовувалися достатньо часто на уроках ІМ, у 82 (41%) – застосовувалися рідко, у 62 (31 %) – не застосовувалися взагалі. Водночас, проаналізувавши навчально-методичні комплекси з німецької мови для учнів ПШ, ми виявили, що практично всі сучасні підручники мають значну кількість римованих текстів. Наприклад, у чинних підручниках із німецької мови для учнів першого та другого класу С. Сотникової та Г. Гоголевої (2018, 2019) приблизно кожен другий урок містить дидактичний вірш, пісню або скоромовку, що свідчить про доцільність застосування дидактичних римованих текстів у навчанні ІМ у ПШ. Дидактичний римований текст (ДРТ) – це спеціально створений або адаптований із навчальною метою автентичний римований текст ІМ, який відображає зміст та містить основні лексичні одиниці й мовленнєві зразки ситуації спілкування (Паршикова, 2010, с. 274). Уважаємо, що ДРТ найбільш прийнятні для застосування в ранньому навчанні ІМ за умови їхньої відповідності таким вимогам: урахування динаміки розвитку учнів та формування елементарної іншомовної комунікативної компетентності; кореляція з навчальними завданнями певного етапу навчання та тематичного блоку; забезпечення достатньої частотності застосування прагматично релевантних лексичних та мовленнєвих одиниць; проста структура, чіткий ритм, короткі речення; наявність ілюстрацій та інших засобів унаочнення (Паршикова, 2010, с. 275, 276).

Вивчення досвіду викладання ІМ у початковій школі, зокрема під час керування педагогічною практикою студентів, показало, що більшість учителів та студентів-практикантів не володіють методикою застосування ДРТ у ранньому навчанні ІМ, не враховують у роботі над ДРТ особливості розвитку елементарного іншомовного спілкування учнів на різних етапах навчання в дитячому садку та у ПШ. Робота над римованими текстами обмежується здебільшого їхньою імітацією та декламацією, тому лексичні та мовленнєві одиниці з римованих текстів не застосовуються в подальшому іншомовному

спілкуванні учнів. У зв'язку з цим у межах курсу за вибором “Комунікативно-ігрові технології раннього навчання іноземної мови” була розроблена методика професійної підготовки майбутніх учителів до застосування ДРТ як на уроках німецької мови, так і в позакласній роботі в новій українській початковій школі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми професійної підготовки вчителя ІМ, зокрема формування його професійної методичної та комунікативної компетентності та підготовки до застосування сучасних технологій навчання ІМ у закладах загальної середньої освіти, стали предметом дослідження багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців (О.Бігич, О. Гончарук, М. Дьяченко, Л. Зеня, Н. Майер, О. Соловова, О. Сухих, К. Махмурян, С. Роман, А. Ходикіна, О. Устименко, В. Черниш, J. Grell, P. Strevens, F. Wakford, E.C. Wragg та ін.).

Окремим аспектам застосування римованих текстів у навчанні ІМ присвячена значна кількість публікацій учених (В. Аітов, Н. Борисова, С.Броннікова, С. Гапонова, Т. Гнілова, В. Шацких, I. Bose, E. Endt, U.Hirschfeld, B. Gras-Ferrares, Н.-Е. Pierho, Т. Murphey та ін.) Проте лише в декількох дослідженнях (Бориско, Мельничук, Паршикова, 2015; Паршикова, 2015; Melnychuk, Parshykova, 2016) розглянуто особливості методики використання ДРТ на різних етапах навчання ІМ у ПШ з урахуванням динаміки формування та характеристик різних типів елементарного іншомовного спілкування молодших школярів. Відповідно питання підготовки майбутніх учителів до застосування ДРТ на різних етапах навчання німецької мови у ПШ практично не з'ясовано в методичній літературі. Зважаючи на сказане, уважаємо актуальною *мету* статті, яка полягає у висвітленні досвіду проведення лекцій і практичних занять вибіркового курсу “Комунікативно-ігрові технології раннього навчання іноземної мови”, які присвячені методиці використання ДРТ на різних етапах навчання ІМ у ПШ з урахуванням динаміки формування в молодших школярів елементарної німецькомовної комунікативної компетентності, демонстрації особливостей та завдань формування професійної компетентності майбутніх учителів у застосуванні дидактичних текстів у процесі формування різних типів елементарного іншомовного спілкування молодших школярів.

Виклад основного матеріалу. У 2021–2022 навчальному році в Київському національному лінгвістичному університеті до робочого навчального плану підготовки бакалаврів третього року навчання за освітньо-професійною програмою “Іноземні мови та література. Методика навчання іноземних мов і зарубіжної літератури (німецька мова і друга західноєвропейська мова) спеціальності “014 Середня

освіта” включено курс за вибором “Комунікативно-ігрові технології раннього навчання іноземної мови”. Метою вивчення курсу є забезпечення професійної підготовки студентів бакалаврату до застосування комунікативно-ігрового методу навчання німецької мови в дитячому садку та ПШ. У межах цього курсу запропоновано дві лекції та два практичні заняття, які готують студентів до застосування ДРТ у ранньому навчанні ІМ.

Як зазначалося в нашій попередній публікації (Паршикова, 2021), теоретичним підґрунтям курсу за вибором слугує авторська концепція розробленого нами методу комунікативно-ігрового навчання ІМ учнів початкової школи. “Метод комунікативно-ігрового навчання розглядається у концепції як сукупність способів і засобів організації взаємопов'язаної комунікативно-ігрової діяльності молодших школярів і вчителя, яка забезпечує мотиваційну, змістову та процесуальну основу для моделювання у навчальному процесі з ІМ у початковій школі адекватного їхнім віковим особливостям та процесам засвоєння мови елементарного іншомовного спілкування з метою виховання і розвитку учнів, формування у них іншомовної комунікативної компетентності. У процесі дослідження було визначено комунікативно-ігрові прийоми навчання ІМ учнів ПЗШ, які найбільш повно моделюють основні мовленнєві дії й операції з оволодіння ІМ, забезпечують зв'язок мовленнєвого і сенсорного розвитку дітей, природний шлях мовленнєвого розвитку від чуттєвого сприйняття до усвідомлення мовних закономірностей, розроблена їх класифікація і методика застосування” (Паршикова, 2021, с.12).

У процесі розробки курсу за вибором було визначено професійно орієнтовані методичні та комунікативні вміння майбутніх учителів, які необхідні для застосування ДРТ у ранньому навчанні ІМ. До професійно орієнтованих методичних віднесено такі вміння: відбирати та методично грамотно застосувати римовані тексти відповідно до етапу та мети навчання; інтенсифікувати навчальну діяльність молодших школярів та забезпечувати мотиваційну, змістову і процесуальну основу іншомовного спілкування учнів на уроках і в позакласній роботі, використовуючи дидактичні римовані тексти; формувати механізми засвоєння ІМ та навчальні вміння учнів ПШ відповідно до їхніх здібностей і потреб на різних рівнях формування елементарної іншомовної комунікативної компетентності. До професійно орієнтованих методичних умінь належить і вміння майбутніх учителів здійснювати гностичну, конструктивно-планувальну організаторську функції, а також вміння забезпечувати навчання, виховання, розвиток і освіту учнів у процесі роботи над іншомовним ДРТ. Основними професійно орієнтованими комунікативними вміннями застосування ДРТ ми вважаємо

вміння організувати ефективну німецькомовну взаємодію учнів, моделювати комунікативно-ігрову діяльність учнів німецькою мовою та управляти нею в процесі роботи над дидактичним римованим текстом, адаптувати автентичні римовані тексти та створювати власні ДРТ відповідно до завдань певного етапу навчання у ПШ.

Перша лекція з методики застосування ДРТ у ранньому навчанні німецької мови (НМ) починається з характеристики відповідного прийому, розгляду декількох типів класифікації римованих текстів, демонстрації прикладів віршів, пісень, скоромовок, прислів'їв та приказок з метою формування різних компонентів німецькомовної комунікативної компетентності. Студентам пропонується пригадати римовані тексти німецькою, англійською або іншою ІМ з власного досвіду вивчення ІМ у закладах загальної середньої освіти. Після цього викладач демонструє римовані тексти, які традиційно використовуються досвідченими вчителями НМ у процесі формування німецькомовної компетентності молодших школярів, наприклад, автентичну народну пісню „Grün, grün, grün sind alle meine Kleider“ (https://www.youtube.com/watch?v=23r_QunYAxo) для формування лексичної компетентності; дидактичну пісню „Romanze im Perfekt“ (<https://www.youtube.com/watch?v=KPoVPTX76Io>) для формування граматичної компетентності; адаптовану народну пісню „Drei Chinesen mit dem Kontrabass“ (<https://www.youtube.com/watch?v=9C2cLTif4QU>) для формування фонетичної компетентності. Разом зі студентами викладач обговорює доцільність та переваги застосування ДРТ у ранньому навчанні ІМ та пояснює особливості методики на різних етапах навчання в дитячому садку та ПШ. Із цією метою викладач нагадує студентам про пізнавальні можливості дошкільників і молодших школярів й особливості засвоєння ними ІМ на першому та другому етапі навчання ІМ, про динаміку формування елементарного іншомовного спілкування, його типи (квазі-, прото-, пара- й метаспілкування) та мовленнєві дії учнів на кожному підрівні формування іншомовної комунікативної компетентності А1. Відповідно до типових мовленнєвих дій учнів у процесі формування квазі-, прото-, пара- та метаспілкування наводяться приклади прийомів роботи над ДРТ у певному класі ПШ. Зокрема, з метою формування навичок учнів виокремлювати з ДРТ лексичні та мовленнєві одиниці для їхнього подальшого застосування на рівні квазіспілкування (перший підрівень елементарної іншомовної комунікативної компетентності А1.1.1) викладач рекомендує застосовувати прийнятні для учнів цього віку комунікативно-ігрові прийоми, такі, як: ігри пазл, “ножиці”, “ритмічний паровоз”, лічилки, тести перехресного вибору, рухомі ігри, ігри-пантоміми тощо.

Студентам пропонують навести власні приклади й укласти за допомогою викладача списки прийомів для формування типових мовленнєвих дій учнів на рівнях квазі-, прото-, пара- та метаспілкування.

Після обговорення прийомів роботи над ДРТ студенти дивляться відеозапис фрагмента уроку НМ у ПШ “Deutsche Schule Sevilla”, який демонструє п’ять етапів роботи над дидактичною піснею „Wir sammeln“ (“Tamburin”) за навчальним посібником „Deutsch für Kinder“ (2015) серії „Deutsch lehren und lernen“, визначають тип елементарного іншомовного спілкування, яким оволодівають учні на основі ДРТ, аналізують застосовані учителем-носієм мови прийоми роботи, звертають увагу на дидактичне мовлення вчителя і виписують характерні для управління ситуацією розучування пісні лексичні та мовленнєві одиниці. Студенти мають змогу висловити свою думку щодо раціональності застосування того чи іншого прийому опрацювання ДРТ, визначити їхню відповідність цілям уроку, оцінити ефективність та виокремити етапи роботи над ДРТ. Викладач узагальнює результати аналізу відеофрагмента та акцентує увагу на методиці застосування ДРТ, яка включає три основні етапи: 1) первинне ознайомлення з ДРТ; 2) осмислення тексту; 3) формування вмінь застосовувати лексичні та мовленнєві одиниці ДРТ на певному рівні елементарної іншомовної комунікативної компетентності, а також наводить алгоритми методичних дій на кожному з них.

На практичних заняттях продовжується процес оволодіння студентами професійно орієнтованими методичними та комунікативними вміннями застосування ДРТ, зокрема уміннями аналізувати навчально-методичні комплекси з німецької мови для початкової школи щодо частотності використання ДРТ, доцільності їх застосування в процесі формування різних компонентів елементарної німецькомовної комунікативної компетентності, наявності завдань, які передбачають інтеграцію ДРТ у структуру уроку; уміннями відбирати, методично грамотно застосовувати римовані тексти відповідно до мети навчання; розробляти завдання, вправи та прийоми, які стимулюють використання основних лексичних та мовленнєвих одиниць ДРТ на різних рівнях формування елементарної іншомовної комунікативної компетентності з урахуванням типових мовленнєвих дій учнів у процесі формування квазі-, прото-, пара- та метаспілкування; створювати сценарії застосування ДРТ та фрагменти уроків із використанням римованих текстів, плани позакласної роботи із застосуванням ДРТ та сценарії окремих позакласних заходів (днів і тижнів німецької мови, конкурсів на кращий переклад поетичних творів німецькомовних авторів, конкурсів на найкраще виконання німецькомовних пісень, декламування віршів тощо); розвивати в уч-

нів довільну увагу, пам'ять, артикуляційні навички, музикальні здібності тощо.

У процесі підготовки до практичного заняття студенти аналізують рекомендований викладачем підручник німецької мови щодо кількості ДРТ, їх відповідності вимогам, наявності та ефективності вправ до них, наводять приклад ДРТ, який має, на їхній погляд, найбільшу методичну цінність у формуванні певного типу елементарного німецькомовного спілкування та доповнюють вправи в підручнику власними вправами задля автоматизації типових для відповідного рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності мовленнєвих дій школярів. Крім того, студентам надають список посилань на найбільш популярні в практиці викладання німецької мови навчальні пісні, які вони мають прослухати та розподілити на три групи: 1) для навчання німецькомовної лексики; 2) для навчання граматики; 3) для навчання фонетики. Як індивідуальне завдання студенти мають доповнити кожну групу своєю улюбленою німецькомовною піснею або написати текст своєї власної пісні та обмінятися такими ДРТ зі студентами групи. У такий спосіб студенти поповнюють внаслідок взаємонавчання свої методичні скарбнички з курсу “Комунікативно-ігрові технології раннього навчання іноземної мови”. У процесі виконання самостійної роботи студенти ознайомлюються зі зразками сценаріїв застосування ДРТ та фрагментами уроків, у яких демонструється методика застосування ДРТ, а також розробляють власні сценарії / фрагменти в режимі парної проєктної роботи. У процесі розробки сценаріїв / фрагментів студенти використовують надані їм опори, зокрема, зразки, методичні рекомендації, типові для управління ситуацією застосування ДРТ лексичні, мовленнєві одиниці та дидактичні штампи, наприклад: *Lieder einüben, mitsingen, Musik anspielen, den Takt angeben, den Takt schlagen klopfen, klatschen, stampfen, schnipsen. Bringt Emotionen in den Gesang ein! Die Musik klingt, stimmt ins Lied ein! Singt im Chor! Summt die Melodie! Singt die erste/die zweite Stimme! Steigt auf einen Ton höher / tiefer ein!*

У процесі формування професійно орієнтованої методичної та комунікативної компетентності значну увагу приділено підготовці майбутніх учителів до сприймання, розуміння, а подекуди і використання методичної термінології німецькою мовою. Із цієї причини більшість завдань мають двомовний характер та ознайомлюють студентів із позиціями та поглядами німецькомовних методистів щодо методики застосування ДРТ у ранньому навчанні ІМ і готують, таким чином, майбутніх учителів також до участі в міжнародних семінарах із відповідної проблеми. Наведемо приклади декількох завдань:

Сформулюйте вимоги до відбору дидактичних пісень для навчання українською мовою.

– Didaktische Lieder sollten kurze Texte mit einfachen Sätzen beinhalten, welche die Möglichkeit bieten, das neue Vokabular mehrmalig zu wiederholen, dabei sollten die vorkommenden Sprachmuster auf eine überschaubare Anzahl begrenzt bleiben.

– Der Inhalt der Reimtexte, wie auch die verwendeten Sprachmittel sollten altersgerecht sein, d.h. sowohl den kognitiven und sprachlichen Möglichkeiten als auch den Interessen der Kinder der entsprechenden Altersstufe entsprechen. ...

Ознайомтеся з рекомендаціями німецьких методистів щодо першого етапу застосування ДРТ – первинного ознайомлення з ДРТ. Запропонуйте власні методичні рішення для подачі навчального матеріалу за допомогою навчальної пісні.

– *Erwartungen formulieren;*

– *Hypothesen bilden;*

– *anhand von vorgegebenen Wörtern aus dem Lied einen Text erfinden (mündlich oder schriftlich) ...*

Вкажіть на якому етапі опрацювання НРТ які методичні дії вчителя використовуються. Впишіть дії українською мовою у відповідну колонку:

Bekanntmachen mit dem Liedtext und Erfassen des Textinhalts	Segmentierung des Liedtextes und Aussonderung der anzueignenden lexikalischen Einheiten und Sprachmuster	Entwicklung der Fertigkeiten zur Anwendung des Lernstoffs aus dem Liedtext in kommunikativen Situationen

1) den Text mehrmalig zeilenweise mit Kindern nach/mitsprechen; 2) den Liedtext ausdrucksvoll vortragen; 3) das Lied vielmals gemeinsam im Chor vorsingen. 4) den Liedtext mit Hilfe der entsprechenden Bildkarten, Illustrationen, Gesten und Bewegungen semantisieren; 5) die richtige Aussprache der von neuen Vokabeln schulen; 6) Puzzle-Spiele durchführen ... .

Наступне практичне заняття бажано провести у форматі методичної майстерні. Студентів розподіляють за групами для проведення професійно орієнтованих рольових ігор з метою демонстрації розробленого фрагмента уроку німецької мови із застосуванням ДРТ. Усі групи “проводять уроки” одночасно в різних кутках аудиторії, щоб не заважати один одному. Кожен студент групи має виконати роль учителя, тоді як інші члени групи виконують ролі учнів відповідного класу ПШ. Викладач підходить до кожної групи, допомагає та коректує професійну діяльність майбутніх учителів. Кожна група обирає кращий сценарій або фрагмент для подальшої демонстрації для участі в конкурсі на кращого вчителя.

Студенти, які не розробили фрагменти, аналізують відеофрагменти уроків із проєкту “DaF für Kinder” та ознайомлюються з наданими німецькими методистами рекомендаціями щодо застосування ДРТ, наприклад: Üben Sie das Bewegungslied selbst vorher mit Bewegungen, Text und Melodie, sodass Sie selbst ganz sicher sind. Bereiten Sie das Lied vor, entlasten Sie das Verständnis des Liedtextes durch eine situative Einbettung oder durch das Erzählen einer Geschichte, in der alle Bewegungen vorkommen. Lassen Sie die Kinder einzelne Bewegungen zuerst nur zu ein paar Liedstellen oder Wörtern machen. ... Lassen Sie zur Überprüfung zunächst die ganze Gruppe und dann erst einzelne Kinder allein eine bestimmte Bewegung machen. Nehmen Sie gegebenenfalls Gegenstände/Handpuppen oder Bildkärtchen zur Hilfe (Lundquist-Mog A., Widlok B., 2015, S.129). На основі отриманих зразків та методичних рекомендацій студенти розробляють у групі або в парах фрагмент уроку для формування певного компонента елементарної німецькомовної компетентності із застосуванням запропонованого викладачем ДРТ, наприклад: *Розробіть фрагмент уроку з німецької мови з метою формування лексичної компетентності в учнів 4 класу на основі навчальної пісні “Hobbys gibt es so viele”* <https://www.youtube.com/watch?v=6PpEgLO8ts>.

Результати дослідження. Проведене дослідження підтвердило необхідність розробки спеціальної підготовки майбутніх учителів до застосування ДРТ у новій українській початковій школі. У результаті визначено основні професійно орієнтовані методичні та комунікативні вміння, які необхідні вчителю для ефективного застосування ДРТ, а також розроблено комплекс завдань і вправ для формування відповідних умінь, приклади яких було наведено в статті.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо в розробці методичних рекомендацій до курсу професійної підготовки майбутніх учителів до застосування комунікативно-ігрових прийомів у навчанні німецької мови учнів нової української початкової школи та вдосконаленні комплексу професійно орієнтованих завдань і рольових ігор для формування відповідної компетентності студентів.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Бібік, Н. М. (2018). *Нова українська школа. Порадник для вчителя*. Київ: Літера ЛТД.
- Паршикова, О. О. (2021) Готуємо майбутніх учителів до застосування комунікативно-ігрових технологій у навчанні німецької мови у новій українській школі. *Іноземні мови*, 2, 10-15.

- Паршикова, О. О. (2010). Теоретичні основи навчання іноземної мови учнів початкової школи. *Дис. докт. пед. наук*. Київський національний лінгвістичний університет, Київ.
- Німецька мова (2018). *Підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом)* / С. І. Сотникова, Г. В.Гоголева. Харків: Видавництво “Ранок”.
- Німецька мова (2019). *Підручник для 2 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом)* / С. І. Сотникова, Г. В.Гоголева. Харків: Видавництво “Ранок”.
- Бориско, Н. Ф., Мельничук, Г. М., Паршикова, О. О. Навчання учнів другого класу початкової загальноосвітньої школи іншомовного спілкування за новим навчально-методичним комплексом “Німецька мова 2” *Іноземні мови*, 1, 57-63.
- Паршикова, О. О. (2015). Від декламації до комунікації. Навчання молодших школярів елементарного іншомовного спілкування на основі дидактичних римованих текстів у нових навчально-методичних комплексах з німецької мови для початкової школи. *Іноземні мови*, 3, 3-9.
- Melnychuk, H., Parshykova, O. (2016). Theoretische und methodisch-didaktische Aspekte des Einsatzes von Sprachlernliedern im DaF-Grundschulunterricht. *BDV-Magazin (Zeitschrift des bulgarischen Deutschlehrerverbandes)*. Pravez: Vorstand des BDV, 67-75.
- Lundquist-Mog, A., Widlok, B. (2015). *DaF für Kinder. Reihe: Deutsch lehren und lernen*. München: Klett-Langenscheidt.

REFERENCES

- Bibik, N. M. (2018). *Nova ukrainska shkola. Poradnyk dlia vchytelia*. Kyiv: Litera LTD.
- Parshykova, O. O. (2021). *Hotuiemo maibutnix uchyteliv do zastosuvannia komunikatyvno-ihrovyykh tekhnolohii u navchanni nimetskoi movy u novii ukrainskii shkoli. Inozemni movy*, 2, 10-15.
- Parshykova, O. O. (2010). *Teoretychni osnovy navchannia inozemnoi movy uchniv pochatkovoii shkoly. Dys. dokt. ped. nauk*. Kyivskyyi natsionalnyi lnhvistychnyi universytet, Kyiv.
- Nimetska mova (2018). *Pidruchnyk dlia 1 klasu zakladiv zahalnoi serednoi osvity (z audio suprovodom)* / S. I. Sotnykova, H. V Hoholieva. Kharkiv: Vydavnytstvo “Ranok”.
- Nimetska mova (2019). *Pidruchnyk dlia 2 klasu zakladiv zahalnoi serednoi osvity (z audio suprovodom)* / S. I. Sotnykova, H. V Hoholieva. Kharkiv: Vydavnytstvo “Ranok”.
- Borysko, N. F., Melnychuk, H. M., Parshykova, O. O. *Navchannia uchniv druhoho klasu pochatkovoii zahalnoosvitnoi shkoly inshomovnoho spilkuvannia za novym navchalno-metodychnym kompleksom “Nimetska mova 2”*. *Inozemni movy*, 1, 57-63.
- Parshykova, O. O. (2015). *Vid deklamatsii do komunikatsii. Navchannia molodshykh shkoliariv elementarnoho inshomovnoho spilkuvannia na osnovi dydaktychnykh rymovanykh tekstiv u novykh navchalno-metodychnykh kompleksakh z nimetskoi movy dlia pochatkovoii shkoly. Inozemni movy*, 3, 3-9.
- Melnychuk, H., Parshykova, O. (2016). *Theoretische und methodisch-didaktische Aspekte des Einsatzes von Sprachlernliedern im DaF-Grundschulunterricht. BDV-Magazin (Zeitschrift des bulgarischen Deutschlehrerverbandes)*. Pravez: Vorstand des BDV, 67-75.
- Lundquist-Mog, A., Widlok, B. (2015). *DaF für Kinder. Reihe: Deutsch lehren und lernen*. München: Klett-Langenscheidt.

Отримано 20.05.22